

15. උපසම්පදා භික්ෂූන්වය සුරක්ෂිත වන්නේ ප්‍රාතිමෝක්ෂයෙහි ඇතුළත් මූලික ආපත්ති සතරකට නොපැමිණීමෙනි. පාරාජිකා නම් වූ එම ආපත්ති පිළිබඳ පහත දැක්වෙන විවරණ අතුරෙන් නිවැරදි වන්නේ එකක් පමණි. එනම්,
  - (1) පාරාජිකාවෝ ඡෙජ්ජගාමිණී ඇවැත් ගණයට වැටෙති.
  - (2) එක් පාරාජිකයකට පැමිණීමෙන් භික්ෂූන්වය අහිමි නො වේ.
  - (3) පාරාජිකාපත්තියකට පත් භික්ෂුවට සංඝයාගෙන් සමාව ගත හැකි ය.
  - (4) සාමණේරයකු ලෙස ක්‍රියා කිරීමට පාරාජිකාපත්තියකට පත් භික්ෂුවකට නොහැකි ය.
  - (5) එම ඇවැත්ට පැමිණී භික්ෂුවට නැවත උපසම්පදා විය හැකි ය.
16. භික්ෂු සමාජය තුළ ගුරුවරුන් හා ශිෂ්‍යයින් අතර තිබිය යුතු ආධ්‍යාත්මික හා බාහිර බැඳීමත්, ඔවුනොවුන් වෙනුවෙන් ඉටු විය යුතු යුතුකම්, වගකීම් ආදියත් සවිස්තර ව දක්වා ඇත්තේ,
  - (1) චුල්ලවග්ගපාළියේ ය.
  - (2) සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ ය.
  - (3) වත්තක්ඛන්ධකයේ ය.
  - (4) භික්ෂුප්‍රාතිමෝක්ෂයේ ය.
  - (5) සේඛ්‍යාවල ය.
17. අප විහාරස්ථානයේ පවත්වාගෙන යන විහාර මහාදේවි කුළඟන සමිතිය මගින් පසුගිය පෝදා විශේෂ දහම් හමුවක් පවත්වන ලදී. එහි මාතෘකාව වූයේ “බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් අගනනතුරු ප්‍රදානය කරන ලද උපාසිකාවෝ” යන්නයි. බුද්ධජීවන උච්ච්ඡයට හිමි වූ අගනනතුරු පිළිබඳ ව විවිධ අදහස් එහි දී පළ වූ අතර ඉන් නිවැරදි වූයේ,
  - (1) ශිලනුන්ට උච්ච්ඡ කරන උච්ච්ඡයන් අතර අගනනතුරු යන්න ය.
  - (2) විශ්වාස කටයුතු දේ කියන උච්ච්ඡයන් අතර අගනනතුරු යන්න ය.
  - (3) ධ්‍යාන වඩන උච්ච්ඡයන් අතර අගනනතුරු යන්න ය.
  - (4) මෙහි විහරණ ඇති උපාසිකාවන් අතර අගනනතුරු යන්න ය.
  - (5) බහුශ්‍රැත උපාසිකාවන් අතර අගනනතුරු යන්න ය.
18. සිවුවණක් ශ්‍රාවක පිරිස අතර උපාසකවරුන්ට ද ශාසනය තුළ සුවිශේෂ තැනක් හිමි වේ. විශේෂ කුසලතා සැලකිල්ලට ගනිමින් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් ඔවුන්ට විවිධ අගනනතුරු පිරිනමා තිබේ. ඒ අනුව ධර්මකථික උච්ච්ඡවන් අතර අග්‍රස්ථානය හිමි වූයේ,
  - (1) මහානාම ශාක්‍ය පුත්‍රයාට ය.
  - (2) චිත්ත ගෘහපතියාට ය.
  - (3) සුදත්ත සිටුකුමාට ය.
  - (4) ජෝතිපාල මානවකයාට ය.
  - (5) ජීවක වෛද්‍යවරයාට ය.
19. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් ස්වකීය ශ්‍රාවක ශ්‍රාවිකාවන් ධර්ම ප්‍රචාරයෙහි ලා උනන්දු කරවීම පිළිබඳ ව සඳහන් නො වන මූලාශ්‍රයක් වන්නේ,
  - (1) මහාපරිනිර්වාණ සූත්‍රයයි.
  - (2) සද්ධම්මසම්මෝස සූත්‍රයයි.
  - (3) ධම්මකථික සූත්‍රයයි.
  - (4) අස්සලායන සූත්‍රයයි.
  - (5) මහාවග්ගපාළියයි.
20. බුදුරජුන් ධර්මාන අවධියේ දී සවා අධර්මවාදී අවිනයවාදී ශ්‍රාවකයන් සිටි බවත් ඔවුන් විසින් යම් යම් විෂම අදහස් ඉදිරිපත් කොට ඇති බවත් සූත්‍ර හා විනය මූලාශ්‍රය තුළින් පැහැදිලි වේ. එවැනි අවස්ථාවක් ලෙස සැලකිය නො හැක්කේ,
  - (1) විනයධර භික්ෂූන් ධර්මධර භික්ෂූන්ට චෝදනා කිරීමයි.
  - (2) සාති භික්ෂුව විසින් අනන්‍ය වූ හව සංක්‍රමණික විඥානයක් ඇතැයි පැවසීමයි.
  - (3) අන්තරායික ධර්ම එසේ නොවේ යැයි අර්ථව භික්ෂුව කළ ප්‍රකාශයයි.
  - (4) සැරියුන් මුගලන් දෙනමට තනතුරු ප්‍රදානය කිරීමෙන් පසුව ඇතැම් භික්ෂූන් බුදුරජුන්ට චෝදනා කිරීමයි.
  - (5) මහාප්‍රජාපති ගෝතමියට පැවිද්ද ලබා දෙමින් බුදුරජුන් ඥාතිසංග්‍රහයක් කළ බවට ඇතැමුන් හඬනැගීමයි.
21. ප්‍රථම ධර්ම සංගීතිය පැවැත්වීමට තුඩු දුන් එක ම හේතුව ලෙස සාම්ප්‍රදායික මූලාශ්‍රය සඳහන් කරන්නේ සුභද්‍රගේ ප්‍රකාශයයි. ඒ අසා සංවේගයට පත් මහාකාශ්‍යප මාහිමියන් සංගීතියක් පැවැත්වීමට යෝජනා කළ බව සඳහන් වේ. එසේ වුව ද පළමු සංගීතිය පැවැත්වීමට අවශ්‍ය පසුබිම ඒ වන විට සැකසී තිබූ බව නොයෙක් කරුණුවලින් පෙනේ. ඉන් එක් කරුණක් නො වන්නේ කුමක් ද?
  - (1) පිරිසිදු ධර්ම විනය පිළිබඳ ව එකගත්වයක් ඇති කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව
  - (2) ඇතැම් රජදරුවන් ශාසනික තත්ත්වය ගැන කලකිරී සිටීම
  - (3) අනද මහතෙරුන් වහන්සේට විරුද්ධව තිබූ චෝදනා සලකා බැලීම
  - (4) කුඩා-අනුකුඩා ශික්ෂා පද කවරේ දැයි විනිශ්චය කිරීම
  - (5) ධර්ම විනය පවත්වාගෙන යාම පිණිස අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම
22. ථෙරවාද නොවන සාහිත්‍යමය මූලාශ්‍රය අනුව රහතුන් වහන්සේගේ ස්වභාවය පිළිබඳ ව මතවාද පහක් පරිනිර්වාණයෙන් සියවසක් ඉක්ම යද්දී පැතිර ගොස් තිබිණි. ඉන් එකක් ලෙස සැලකිය හැක්කේ,
  - (1) රහතුන් වහන්සේ චතුරාර්ය සත්‍යය අවබෝධ කරගෙන නැත යන්නයි.
  - (2) උන්වහන්සේ තුළ රාගය තිබිය හැකිය යන්නයි.
  - (3) රහතුන් වහන්සේට මරණින් පසු පැවැත්මක් නැත යන්නයි.
  - (4) උන්වහන්සේ තුළ විවිකිච්ඡාව නැත යන්නයි.
  - (5) උන්වහන්සේගේ ධර්මාවබෝධය අසම්පූර්ණ ය යන්නයි.

23. තෙවන ධර්ම සංගීතිය ශාසන ඉතිහාසය කෙරෙහි විශාල බලපෑමක් ඇති කළ ඓතිහාසික සිද්ධියකි. එය පැවැත්වීමට ජ්‍යෙෂ්ඨ පෙරවාද භික්ෂූන් පෙලඹී ඇත්තේ කරුණු රාශියක් නිසා ය. ඉන් එක් කරුණක් නො වන්නේ,
- (1) දේශාන්තර වශයෙන් පෙරවාද ධර්මය ව්‍යාප්ත කිරීමේ අවශ්‍යතාවයි.
  - (2) ශාසන විරෝධී ශ්‍රමණ වේශධාරීන් මර්ධනය කිරීමයි.
  - (3) බෞද්ධ නිකාය අතර බිහි වී තිබූ මතවාදවලට නිසි පිළිතුරු සැපයීමයි.
  - (4) මහායාන අදහස් දැරූ භික්ෂූන් සසුනෙන් තොරවීමයි.
  - (5) පෙරවාද භික්ෂූන්ගේ සංවිධානය වඩාත් ශක්තිමත් කර ගැනීමයි.
24. භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයට ඇතුළත් වන්නේ කුමන ශික්ෂාවන් දැයි පිරිවෙන් ශිෂ්‍යයකු විසින් විනයාවාර්ය ස්වාමීන් වහන්සේ නමකගෙන් විමසන ලදී. උන්වහන්සේ දුන් නිවැරදි පිළිතුරට ඇතුළත් නො වූයේ,
- (1) සතර පාරාජිකා ය. (2) දස ශික්ෂා පද ය.
  - (3) තෙලෙස් සංඝාධිසේස ය. (4) අධිකරණ සමට ය.
  - (5) පාවිදෙසනීය ය.
25. අභිධර්මය යනු කුමක් ද යන්නට පුරාණාවාර්යවරුන් විසින් විවිධ නිර්වචන සපයා තිබේ. ඉන් එකක් වන්නේ,
- (1) “අරුත් හෙළි කළ බැවින් අභිධම්ම නම් වේ” යන්නයි.
  - (2) “නොයෙක් විශේෂ නය ක්‍රම ඇති බැවින් අභිධම්ම නම් වේ” යන්නයි.
  - (3) “මැනවින් ප්‍රකාශ කරන ලද ධර්මය අභිධර්මය වේ” යන්නයි.
  - (4) “අතිරේක ධර්මය යන අර්ථයෙන් අභිධර්මය යැයි කියනු ලැබේ” යන්නයි.
  - (5) “සමාජය පිළිබඳ ගැඹුරු විග්‍රහයක් ඇතුළත් වන බැවින් අභිධර්මය නම් වේ” යන්නයි.
26. වෛදික බ්‍රාහ්මණයන් විසින් උගන්වන ලද ස්වධර්ම න්‍යාය අනුව වෛශ්‍යයකුගේ කාර්යභාරයන් මොනවා දැයි අප විදුහලේ පසුගිය වාර පරීක්ෂණයේ දී 13 වන ශ්‍රේණියේ බුද්ධ ධර්මය ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි අසා තිබිණ. එයට එක් සිසුවකු දී තිබූ පිළිතුරෙහි එක් කරුණක් නිවැරදි නොවී ය. එය කුමක් ද?
- (1) යාගභෝම කිරීම (2) ශාස්ත්‍ර හැදෑරීම (3) බුන්මවාරි වීම
  - (4) මුදල් ණයට දීම (5) ගොවිතැන් කටයුතු කිරීම
27. පුද්ගලයා හා සමාජය පිළිබඳ බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීම් බුදුරදුන් විසින් විචාරයට ලක් කරන ලද බව ප්‍රකට ය. මිනිස් සංහතියේ ඒකත්වය තහවුරු කළ එබඳු සූත්‍ර දේශනාවක් වන්නේ,
- (1) පාථික සූත්‍රයයි. (2) ජීවක සූත්‍රයයි.
  - (3) කණ්ණකත්ථල සූත්‍රයයි. (4) මහාපදාන සූත්‍රයයි.
  - (5) සෙබ සූත්‍රයයි.
28. “සියල්ල අහේතුක ය, අප්‍රත්‍යක්‍ය ය, පූර්ව නිශ්චිත ය, පුද්ගලයා විසින් සිතාමතා කළ යුත්තක් නැත” යන වාදය ඉදිරිපත් කළේ,
- (1) සංජය බෙල්ලවිටී පුත්ත ය. (2) සච්චක පඬිවරයා ය.
  - (3) ජෛන මහාවීරතුමා ය. (4) මක්ඛලිගෝසාල ය.
  - (5) වච්ඡගොත්ත පරිබ්‍රාජකයා ය.
29. මූලික බෞද්ධ ඉගැන්වීමක් වන ත්‍රිලක්ෂණය පිළිබඳ ව ලියන ලද එක්තරා විස්තරයක සඳහන් වූ කරුණු අතුරෙන් එකක් නිවැරදි නොවී ය. එනම්,
- (1) උපාදානස්කන්ධ පහ ම ත්‍රිලක්ෂණ ස්වභාවයෙන් යුක්ත ය.
  - (2) සංඛත ධර්මයෝ ත්‍රිලක්ෂණයෙන් තොර වෙති.
  - (3) විදර්ශනා භාවනාව යනු ත්‍රිලක්ෂණ භාවනාවයි.
  - (4) අස්මිමානය දුරු කිරීමට අනිච්ච සංඥාව වැඩිය යුතු ය.
  - (5) දුක් සහිත ධර්ම අනාත්ම වේ.
30. ගිහි සමාජය තුළ පැවතිය යුතු අමු-සැමි සම්බන්ධය සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ සඳිසා නම්ස්කාරයෙහි දක්වා ඇති කරුණු ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරමින් ශිෂ්‍යයකු විසින් බෞද්ධ සංගමය අමතා දේශනයක් කරන ලදී. එහි දී එක් කරුණක් ඔහු විසින් දක්වන ලද්දේ වැරදියට ය. එය නම්,
- (1) බිරිඳ සැමියාට සම්මාන කළ යුතු ය යන්නයි.
  - (2) සැමියා බිරිඳට යස ඉසුරු පවරා දිය යුතු ය යන්නයි.
  - (3) සැමියා බිරිඳට අවමන් නොකළ යුතු ය යන්නයි.
  - (4) බිරිඳ සැමියාගේ හිතවතුන්ට සංග්‍රහ කළ යුතු ය යන්නයි.
  - (5) සැමියා බිරිඳට ආහරණ ආදිය රැගෙන දිය යුතු ය යන්නයි.
31. බුදුදහම පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් දැනුමක් නැති එහෙත් බෞද්ධ ඉගැන්වීම් පිළිබඳ විවරණ සපයන ඇතැම් විචාරකයන් පවසන්නේ බුදුසමය අසුභවාදී වන බව ය. දුක්බාර්ය සත්‍යය පිළිබඳ බුද්ධ දේශනාව ඔවුහු උපුටා දක්වති. එයට දිය යුතු නිසි පිළිතුරක් ලෙස සැලකිය නො හැක්කේ,
- (1) “සසර දුක් සහිත යැයි වදාළ නමුදු එහි සැපයක් නැතැයි ඉන් නොකිය වේ” යන්නයි.
  - (2) “වීර්යය හා උත්සාහය තුළින් දුක් නිම කළ හැකි යැයි උගන්වන බැවින් බුදුදහම අසුභවාදී නො වේ” යන්නයි.
  - (3) “දුක්බාර්ය සත්‍යයෙන් කියැවෙන්නේ සුභවාදයක් හෝ අසුභවාදයක් නොව යථාර්ථවාදයකි” යන්නයි.
  - (4) “අසුභ වශයෙන් ලෝකය දෙස බලන්න යැයි බුදුරජාණන් වහන්සේ නොවදාළහ” යන්නයි.
  - (5) “දුකින් මිදීමේ මග ද දක්වා ඇති බැවින් අප අසුභවාදී ව පසුගාමී නොවිය යුතු ය” යන්නයි.

32. සසර දුක් උපදිනුයේ හේතුප්‍රත්‍ය ඇතිව ය. ඒ අතර මූලික වන්නේ මිනිස් සන්තානගත ව ඇති තණ්හාවයි. ත්‍රිවිධ ප්‍රභේදයකින් දක්වා ඇති එහි හව තණ්හාව යනු,
- (1) ශාස්වත දෘෂ්ටිය මුල් කොටගෙන ඇති වන තණ්හාව ය.
  - (2) මරණින් මතු පැවැත්මක් නොපිළිගැනීම නිසා උපදින්නකි.
  - (3) හවයෙන් අත්මිදීමට ඇති ආසාව ය.
  - (4) මතු හවයේ දී විමුක්තිය ලබාගැනීමට ඇති කැමැත්ත ය.
  - (5) මෙලොව වශයෙන් පස්කම් සුව විදීමට ඇති ගිජුකම ය.
33. දුක්ඛ නිරෝධාර්ය සත්‍යයෙන් ඉගැන්වෙනුයේ සසර දුකින් අත්මිදීම හෙවත් විමුක්තියයි, නිර්වාණයයි. පහත දැක්වෙන ධර්ම පාඨ අතුරෙන් එහි ස්වභාවය නො කියවෙන්නේ කුමකින් ද?
- (1) “හව නිරෝධො නිබ්බාණං”
  - (2) “එසොයෙව දුක්ඛස්සන්තො”
  - (3) “තණ්හක්ඛයොති නිබ්බාණං”
  - (4) “යායං තණ්හා පොතො හවිකා”
  - (5) “නිබ්බාණං පරමං සුඛං”
34. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දම්සක් පැවැතුම් සූත්‍රයේ දී “හීන ය, ග්‍රාමය ය, පුහුදුන් ස්වභාව ඇත්තේ ය, අනාර්ය ය, අවැඩදායක” යැයි දක්වමින් බැහැර කළ අන්තගාමී පිළිවෙතට මිනිසුන් යොමු වන්නේ,
- (1) හව දෘෂ්ටිය නිසා ය.
  - (2) ආත්මවාදය පිළිගැනීමෙනි.
  - (3) උච්ඡේද දෘෂ්ටිය මුල් කොටගෙන ය.
  - (4) පෙර කළ කර්මය අනුව ය.
  - (5) නියතිවාදී අදහස් නිසා ය.
35. තණ්හාව නිසා සෙවීම ද, සෙවීම නිසා ලැබීම ද, ලැබීම නිසා විනිශ්චය ද ආදී වශයෙන් සිදු වන හේතුප්‍රත්‍යාකාර වූ මානව ක්‍රියාදාමය තුළින් සමාජයෙහි සාමය බිඳවැටී විවිධ ගැටුම් ඇති වන බව පෙන්වා දෙන බුද්ධ දේශනාව වන්නේ,
- (1) කලහවිවාද සූත්‍රයයි.
  - (2) මහානිදාන සූත්‍රයයි.
  - (3) බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රයයි.
  - (4) මහාදුක්ඛක්ඛන්ධ සූත්‍රයයි.
  - (5) වක්කවත්තිසීහනාද සූත්‍රයයි.
36. බුදුදහම මිනිසා සතු කායික ශක්තිය ගැන මෙන් ම මානසික ශක්තිය ගැන ද විවිධ කරුණු අපට උගන්වයි. එකී උභය ශක්තිය ම අගය කරයි. ඒ අනුව පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරෙන් නිවැරදි නො වන්නේ,
- (1) “කාය ශක්තිය මෙහෙයවීමෙන් සැපවත් ජීවිතයක් ගත කළ හැකි ය” යන්නයි.
  - (2) “මානසික ශක්තිය උසස් වුව ද එය පිරිහී යා හැකි ය” යන්නයි.
  - (3) “කාය ශක්තියෙන් ලබන භෞතික දියුණුව අගය කළ නොහැකි ය” යන්නයි.
  - (4) “දියුණු කිරීමෙන් බොහෝ වැඩ සිදු වන අසිරිමත් ශක්තිය ඇත්තේ මනසට ය” යන්නයි
  - (5) “බුද්ධාදී උතුමෝ මානසික ශක්තිය වර්ධනය කොට සියලු විජයග්‍රහණ ලබා ගත්හ” යන්නයි.
37. බුදුදහම මානව ශක්‍යතාව අගය කරයි. මිනිසකුට මෙලොව, පරලොව සහ සසර සියලු ගැටලු විසඳා ගන්නට හැකි බව පිළිගනියි. ඒ සඳහා මිනිසුන් පොලඹවන බුද්ධ දේශනාවක් ලෙස සැලකිය හැක්කේ කුමක් ද?
- (1) “ආරභට, නික්ඛමට, යුඤ්ජට, බුද්ධ සාසනෙ”
  - (2) “ඉධනන්දති පෙච්ච නන්දති”
  - (3) “පඤ්ඤාඡීවිං ජීවිතමාහු සෙට්ඨං”
  - (4) “සබ්බ පාපස්ස අකරණං”
  - (5) “සද්ධිධිත්තං පුරිසස්ස සෙට්ඨං”
38. මේ කය කේසාන්තයේ සිට පාදාන්තය දක්වා කෙස්, ලොම්, නිය, දත් ආදී දෙතිස් කුණපයකින් සමන්විත ය. එබැවින් අසාර ය, පිළිකුල් සහගත යැයි කය පිළිබඳ ඇල්ම දුරු කිරීමට උගන්වන්නේ,
- (1) මරණානුස්සති භාවනාවයි.
  - (2) අසුභානුස්සති භාවනාවයි.
  - (3) චිත්තානුපස්සනා භාවනාවයි.
  - (4) මෛත්‍රී භාවනාවයි.
  - (5) ඉන්ද්‍රිය භාවනාවයි.
39. යම් ක්‍රියාවක් අකුසලයක් හෝ කුසලයක් වන්නේ කවර කරුණු අනුව දැයි බුදුදහම පෙන්වා දෙයි. එම කරුණු හැඳින්වෙන්නේ කුසලාකුසල කර්ම නිශ්චය කිරීමේ බෞද්ධ මිනුම් දඬු යනුවෙනි. එවැන්නක් නො වන්නේ කුමක් ද?
- (1) ක්‍රියාවක මානසික පදනම ය.
  - (2) සමාජ සම්මතය ය.
  - (3) තමන් උපමා කොට බැලීම ය.
  - (4) ධර්මය අනුව සලකා බැලීම ය.
  - (5) තමා මෙන් ම අනුන් ගැන ද සිතා බැලීම ය.
40. සමඵ භාවනාවේ ප්‍රතිඵල වශයෙන් යෝගාවචරයකුට උපදවා ගත හැකි සුවිශේෂ ඥානාධිගම හෙවත් ලෞකික අභිඥා පහක් පාලි සූත්‍රවල සඳහන් වේ. එයින් ප්‍රාසාදයක උඩුමහලේ සිට එහි පිවිසෙන ඉන් පිටවෙන සත්වයන් දකින්නා සේ කර්මානුරූප ව චුති උප්පත්ති දැකීමේ ඥානය හඳුන්වා ඇත්තේ,
- (1) ඉද්ධිවිධ ඥානය යනුවෙනි.
  - (2) ආසයානුසය ඥානය යනුවෙනි.
  - (3) ඉන්ද්‍රිය පරොපරියත්ති ඥානය යනුවෙනි.
  - (4) විපස්සනා ඥානය යනුවෙනි.
  - (5) දිබ්බකඬු ඥානය යනුවෙනි.

41. බෞද්ධ සද්ධාව ඇතැම් සමය සම්ප්‍රදායවල උගන්වන භක්තිය හෝ ප්‍රේමය නො වේ. හුදු පැහැදීම හෝ අන්ධ විශ්වාසය ද නො වේ. ඒ පිළිබඳ නිවැරදි නිර්වචනය නම්,
- (1) “තමන් කරන ඕනෑම යහපත් ක්‍රියාවක් පැහැදීමෙන් කිරීම සද්ධාව ය” යන්නයි.
  - (2) “නිවන් මග ගමන් කරන්නාට අදාළ වන්නේ සද්ධාව නොව ප්‍රඥාව ය” යන්නයි.
  - (3) “තථාගතයන් වහන්සේගේ බුද්ධත්වය පිළිගැනීම සද්ධාව ය” යන්නයි.
  - (4) “අමුලිකා සද්ධාව බුදුදහමේ අගය කර තිබේ” යන්නයි.
  - (5) “ධර්මය තර්කානුකූලව තේරුම් ගැනීම සද්ධාව ය” යන්නයි.
42. දීඝ නිකායේ බ්‍රහ්මචාර, සාමඤ්ඤඵල ආදී සුත්‍රවල සීල ප්‍රභේද තුනක් දැක්වේ. ඒ චූල සීල, මජ්ඣිම සීල හා මහා සීල යනුවෙනි. එහි චූල සීලයට අයත් ආජීව අටියමක සීලයෙහි විශේෂත්වය නම්,
- (1) රන්රිදි, මසුකහවනු නොපිළිගැනීමයි. (2) විකාල භෝජනයෙන් වැළකීමයි.
  - (3) කාමමිථ්‍යාවාරයෙන් තොරවීමයි. (4) මිච්ඡා ආජීවයෙන් වැළකී සිටීමයි.
  - (5) මල් ගඳ විළවුන් නොදැරීමයි.
43. විවේකාශ්‍රම විහාරයෙහි පසුගිය පුන්පොහෝදා පැවැති විශේෂ ධර්ම දේශනාවට වැඩම කළ ස්වාමීන් වහන්සේ උපොසථ අෂ්ටාංග ශීලය ආරක්ෂා කිරීමෙන් නිවනට තුඩු දෙන මූලික ගුණධර්ම දෙකක් ප්‍රගුණ වන බව පෙන්වා දුන්හ. එනම්,
- (1) දානය හා පරිත්‍යාගයයි. (2) පින්දීම හා අනුමෝදන් වීමයි. (3) ඉවසීම හා අධිෂ්ඨානයයි.
  - (4) පවිත් වැළකීම හා අපිස් පැවැත්මයි. (5) සමථය හා විපස්සනාවයි.
44. හොඳ නරක ඉගැන්වීමේ දී බුදුදහම භාවිත කර ඇත්තේ කුසල-අකුසල ප්‍රඤ්ඤ-පාප ආදී යෙදුම් ය. කුසල-ප්‍රඤ්ඤ යන දෙකින් ම හොඳ ක්‍රියාව කියැ වේ. කුසලයේ සුවිශේෂ බව නො කියවෙන්නේ,
- (1) අකුසල් නොවන්නේ කුසල් ය යන්නෙනි.
  - (2) සසර සැප ලැබීමට කුසල් කළ යුතු ය යන්නෙනි.
  - (3) නූපත් කුසල් ඉපදවීම සම්මා වායාම ය යන්නෙනි.
  - (4) කුසල් සිත් වැසීම භාවනාව ය යන්නෙනි.
  - (5) බුද්ධාදි රහතුන් අකුසල් දුරු කළ කුසල් ඇති උතුමන් ය යන්නෙනි.
45. සතර අප්පමඤ්ඤා නමින් ද හැඳින්වෙන සිවුබඹ විහරණ බුදුදහමේ එන කේන්ද්‍රීය සාරධර්ම වන්නේ ය. එහි මුදිතා යන්නෙන් කියැවෙන්නේ,
- (1) අනුන්ගේ සැපත දැක එයට ඊර්ෂ්‍යා නොකර සතුටට පත්වීමයි.
  - (2) මොළොක් සිතුවිලි ඇති බවයි.
  - (3) කාරුණික ව ක්‍රියා කිරීමයි.
  - (4) මිතුරු සිතයි.
  - (5) සානුකම්පික සිතුවිල්ලයි.
46. බුදුදහම පුද්ගලයාට සිය ආර්ථිකය සුරක්ෂිත කර ගැනීමට මෙන් ම සමාජ ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට ද උගන්වයි. එම ඉගැන්වීම් දෙක ම ඇතුළත් නො වන සුත්‍ර දේශනාවක් වන්නේ,
- (1) සිගාල සූත්‍රයයි. (2) පත්තකම්ම සූත්‍රයයි. (3) ව්‍යග්ගපච්ඡ සූත්‍රයයි.
  - (4) රාසියගාමිණී සූත්‍රයයි. (5) මූලපරියාය සූත්‍රයයි.
47. ධාර්මික ව උපයා ගත් ධන සම්පත් ඇත්තෙකු වීම මිනිසෙකුට සැපත කැපී පිළිගන්නා බුදුදහම අවම සම්පත් ඇති බව දුක කැපී පෙන්වා දෙයි. ඒ බව කියැවෙන ධර්ම පාඨය නම්,
- (1) “සන්තුට්ඨි පරමං ධනං” යන්නයි. (2) “දාලිද්දියං භික්ඛවෙ දුක්ඛං ලොකස්මිං” යන්නයි.
  - (3) “භමරස්සෙව ඉරියතෙ” යන්නයි. (4) “උච්ඨාතා වින්දතෙ ධනං” යන්නයි.
  - (5) “ද්විති කම්මං පයොජයෙ” යන්නයි.
48. බුදුදහම අනුව ආර්ථිකය හා සදාචාරය අතර ඇත්තේ අන්‍යෝන්‍ය බලපෑමකි. ආර්ථිකය බිඳ වැටීමෙන් සදාචාරය ද, සදාචාරය බිඳ වැටීමෙන් ආර්ථිකය ද බිඳ වැටේ. මෙම කරුණු දෙකින් එකක් හෝ සඳහන් නො වන බුද්ධ දේශනාව නම්,
- (1) දම්සක් පැවැතුම් සූත්‍රයයි. (2) චක්කවත්ති සීහනාද සූත්‍රයයි. (3) ධම්මික සූත්‍රයයි.
  - (4) සිගාල සූත්‍රයයි. (5) අණන සූත්‍රයයි.
49. රාජ්‍යයේ ප්‍රභවය පිළිබඳ ව විචාරකයෝ විවිධ මත ඉදිරිපත් කරති. ඒ පිළිබඳ බෞද්ධ මතය දැක්වෙන්නේ අග්ගඤ්ඤ සූත්‍රයෙහි ය. එහි නො කියවෙන කරුණක් වන්නේ,
- (1) රජකම දේව වරමක් නොවේ යන්නයි.
  - (2) රජකම පියපුතු පරපුරෙන් උරුම වේ යන්නයි.
  - (3) රජු බිහිවන්නේ ජනසම්මතයෙනි යන්නයි.
  - (4) රජු සාමය රකිනු ඇත යනු ජනතා අපේක්ෂාවය යන්නයි.
  - (5) අයබදු ගැනීමේ බලය මහජනයා රජුට දී ඇත යන්නයි.
50. පැරණි ලක්දිව රජකම් කළ එක් පාලකයෙක් බෞද්ධ ප්‍රතිපත්ති ආරක්ෂා කරන බව කියා සිටි නමුදු පාරම්පරික සූජනීය ස්ථාන ආරක්ෂා කිරීමට පියවර නොගත්තේ ය. ඔහු විසින් කඩකොට ඇත්තේ,
- (1) රාජධර්මයෙකි. (2) සක්විතිවතෙකි. (3) අපරිහානීය ධර්මයෙකි.
  - (4) සංග්‍රහ වස්තුවෙකි. (5) පඤ්ච ශීලයයි.

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
 ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2016 අගෝස්තු
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2016 ஓகஸ்ட்
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2016

බුද්ධ ධර්මය II பௌத்தம் II Buddhism II	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 2px;">41</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 2px;">S</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 2px;">II</div> </div>	පැය තුනයි மூன்று மணித்தியாலம் Three hours
---	--	---

උපදෙස්:
 * I කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකක් ද II කොටසින් ප්‍රශ්න තුනක් ද තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. (i) අනාත්ම ධර්මය ඉගැන්වෙන සූත්‍රයක් නම් කරන්න.
 (ii) 'අත්තදීපා හික්ඛවෙ විහරට' යන්නෙහි සරල අර්ථය ලියන්න.
 (iii) 'ඔපනයිකො' යන්න පැහැදිලි කරන්න.
 (iv) සතරමහාපදේශ හඳුන්වන්න.
 (v) "බුදුදහම මෙලොව දියුණුව ද අගයයි." විමසන්න. (ලකුණු 20යි.)

2. (i) සතර පාරාජිකා නම් කරන්න.
 (ii) 'සාමණේර' යන්න හඳුන්වන්න.
 (iii) ආරාමප්‍රතිග්‍රහණය පිළිබඳ පුවත පැහැදිලි කරන්න.
 (iv) සාංඝික දේපළ ක්‍රමය සැකෙවින් දක්වන්න.
 (v) විනය කර්මයක විශේෂතා දෙකක් විමසුමට ලක් කරන්න. (ලකුණු 20යි.)

3. (i) බේමා තෙරණියට හිමි වූ ශාසනික තනතුර නම් කරන්න.
 (ii) 'ජාතරූපරජතපටිග්ගහන' යන්නෙහි අර්ථය දක්වන්න.
 (iii) සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසු අතද හිමියන්ට ඉදිරිපත් වූ චෝදනා පැහැදිලි කරන්න.
 (iv) අගසවු තනතුරු පත් කිරීමේ පුවත විස්තර කරන්න.
 (v) කථාවන්ථුප්පකරණය පිළිබඳ කෙටි විමසුමක් කරන්න. (ලකුණු 20යි.)

II කොටස

4. (i) ආශ්‍රම ධර්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් විස්තරයක් කරන්න.
 (ii) ඒ පිළිබඳ බෞද්ධ ආකල්පය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 20යි.)

5. (i) අග්ගඤ්ඤ සූත්‍රය අනුව 'සන්තිධිකාරපරිභෝගය' හඳුන්වන්න.
 (ii) එය සමාජ පරිණාමයට තුඩු දුන් ආකාරය විමසන්න. (ලකුණු 20යි.)

6. (i) පටිච්චසමුප්පාදයේ මූලික අරමුණු පෙන්වා දෙන්න.
 (ii) "අවිජ්ජා පච්චයා සංඛාරා" ධර්මානුකූලව පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 20යි.)

7. (i) බෞද්ධ ශ්‍රද්ධාවේ සුවිශේෂතා පෙන්වා දෙන්න.
 (ii) නිවන්මග තුළ ශ්‍රද්ධාවට හිමි තැන සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 20යි.)

8. (i) 'සමජීවිකතා' යන්න විස්තර කරන්න.
 (ii) ආර්ථිකය හා රාජ්‍ය පාලනය අතර ඇති සම්බන්ධය බුද්ධ දේශනා ඇසුරෙන් විමසන්න. (ලකුණු 20යි.)

***